

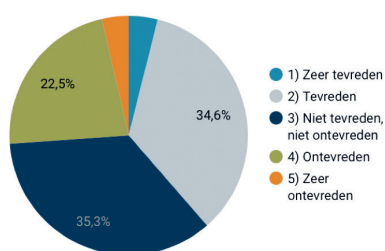
Bevlogenheid kent geen tijd

dr. C.E. (Karlijn) van Donkelaar, dr. N.A. (Noor) Danhof
namens de VAGO

Recent zijn de resultaten van de tweejaarlijkse loopbaanmonitor verschenen, een enquête over loopbaanontwikkeling onder alle (toekomstige) medisch specialisten.¹ Binnen ons vakgebied hebben 163 aiossen en 488 gynaecologen de monitor ingevuld.

Opvallend is het grote werkplezier dat gynaecologen als aiossen rapporteren. Van de gynaecologen is 89% regelmatig tot (bijna) altijd enthousiast over zijn of haar baan en 93% geeft aan trots te zijn op het werk dat ze doen. Dit percentage ligt nog hoger onder aiossen, waarbij 98% enthousiast is over zijn of haar baan en 98% trots is op het werk. Wat betreft de bevlogenheid lijkt het wel goed te zitten.

De werkdruk daarentegen wordt door een aanzienlijk deel van de respondenten als hoog ervaren (23% van de aiossen en 29% van de gynaecologen), waarbij een groot deel niet of niet geheel tevreden is over de werk-privébalans (figuur 1). De regeldruk en de administratieve lasten worden als belangrijkste reden genoemd voor de hoog ervaren werkdruk, gevolgd door de hoeveelheid patiënten die in de beschikbare tijd moeten worden gezien. Deze cijfers zijn niet nieuw. De eerdere editie van de loopbaanmonitor toonde vergelijkbare resultaten, niet alleen bij gynaecologie maar ook bij andere specialismen. De bevlogenheid is groot, de werkdruk ook.

Figuur 1. Werk-privébalans onder 651 aiossen en gynaecologen. Resultaten loopbaanmonitor 2024.

Diverse initiatieven

Allerlei bedrijven, initiatieven en coaches focussen op vitaliteit en balans van de (jonge) dokter. Deze branche lijkt met de dag te groeien. Ook is intervisie of coaching bij veel opleiders tegenwoordig verplicht. Dit zijn zeker goede zaken, maar er moet onzes inziens ook kritisch gekeken worden naar hoe we de werklust kunnen verminderen in plaats van alleen de draagkracht te verbeteren. Het hebben van zowel hoge taakeisen als lage autonomie kan leiden tot een hoge werkdruk, schrijven onderzoekers in het rapport *Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden 2022 – resultaten in een vogelvlucht*.² Wat betreft de werkdruk op de werkvloer zijn er al allerlei initiatieven gestart, zoals het landelijke programma (Ont)regel de Zorg van de Rijksoverheid. Maar vergroten van de autonomie blijkt lastiger. Zelf bepalen wat je werktijden zijn, last-minute een dag vrij nemen wanneer de loodgieter komt? Dat zijn onbespreekbare zaken in de patiëntenzorg.

Verandering is niet makkelijk en zeker in de zorgsector gaat het vaak bijzonder traag. Maar als de coronacrisis ons één ding heeft geleerd, is dat er in korte tijd wél wat mogelijk is. Digitalisering en online vergaderen nam een enorme spurt, waar wij nog steeds de vruchten van plukken. Ook is in veel sectoren het thuiswerken meer gestandaardiseerd. In de patiëntenzorg is dat natuurlijk een stuk lastiger te implementeren, maar ook daar is de hoeveelheid belconsulten en videoconsulten toegenomen.³ De FMS schreef een handreiking over de kaders rondom e-consulten in de medisch-specialistische zorg.⁴ Deze ontwikkelingen geven ook meer ruimte voor flexibelere werktijden en thuiswerkmogelijkheden. Dit alles maakt dat er vanuit de VAGO de pilotstudie 'De Digitale Dag' is opgezet, waarbij wordt gekeken naar het effect van een maandelijks thuis-

werkdag voor aiossen op de autonomie en de werk-privébalans. In deze NTOG-editie zijn de resultaten hiervan gepubliceerd. De resultaten laten onomstotelijk zien dat een digitale dag bijdraagt aan een verbetering van de werk-privébalans onder de aiossen. Ook driekwart van de bevraagde opleiders is enthousiast. Zij geven aan de digitale dag structureel te willen implementeren voor hun aiossen én dat zij voor henzelf het liefste ook een digitale dag in willen zouden voeren. Met ons huidige opleidingsplan LOGO hebben wij een progressieve en moderne opleiding tot medisch specialist. De digitale dag sluit onzes inziens naadloos aan op de manier van opleiden volgens LOGO, waarin autonomie en individualisering van de opleiding onderstreept worden. De VAGO is daarom heel enthousiast over de pilot 'De Digitale Dag'. Wij pleiten voor het structureel implementeren van een digitale dag voor alle aiossen en roepen alle opleiders op dit lokaal uit te voeren. En, wellicht niet alleen voor de aiossen?

Referenties

1. Loopbaanmonitor Medisch Specialististen, 14 mei 2024. <https://loopbaanmonitorme-dischspecialisten.nl/resultaten/resultaat-2024/>
2. Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden 2022 – resultaten in een vogelvlucht. <https://monitorarbeid.tno.nl/wp-content/uploads/sites/16/2023/10/NEA-2022-Resultaten-in-Vogelvlucht-1.pdf>
3. E-healthmonitor 2021, Stand van zaken digitale zorg. RIVM 2022. www.rivm.nl/sites/default/files/2022-11/E-healthmonitor-2021-Stand-van-zaken-digitale-zorg.pdf
4. Handreiking e-consulten in de medisch-specialistische zorg. Federatie Medisch Specialististen september 2018. <https://demedischspecialist.nl/sites/default/files/Handreiking%20e-consulten%20in%20de%20msz.pdf>